

Anna van Praag

STERREN
VERPAKT
IN
HUID

LEMNISCAAT 8 ROTTERDAM

Trigger warning. Dit boek gaat over zelfdoding. Je bent zeker niet de enige die daar soms aan denkt. Gelukkig zijn er ook heel veel mensen die naar je willen luisteren. Bijvoorbeeld bij 0800-0113.

Voor Jeroen Junior natuurlijk.
Voor Wouter die maar blijft opduiken in mijn boeken.
Voor Esmée, ik had je graag langer gekend.
En voor alle andere dapperen die ik gewoon nog
kan omhelzen – wat ik ook nog heel veel ga doen!
– zoals de geweldige Sarah, die een beetje mijn muze was,
en Maarten, Dana en Loran.

*Over de liefde
hebben we het vanavond.
Morgen trouwens ook.*

Hafez van Shiraz

•

+

✧ + *Through early morning fog I see
Visions of the things to be
The pains that are withheld for me
I realize and I can see
That suicide is painless
It brings on many changes
And I can take or leave it
If I please*

M.A.S.H.

Van Anna van Praag verschenen bij Lemniscaat:

Kom hier Rosa

Een heel bijzonder meisje

Noorderlicht

Het heksenhotel

Jona

Waar ben je?

De auteur ontving voor dit boek een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

© 2025 Anna van Praag

Omslag en boekverzorging: Eef Verburg

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,

Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2025

ISBN 978 90 477 1776 8

NUR 285

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux, waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Kijk voor meer informatie, activiteiten voor thuis en in de klas en extra's op www.lemniscaat.nl

De slagbomen zakken al, je bent precies op tijd. Zoals je al honderd keer hebt bestudeerd, hebt uitgerekend. Geen timer meer nodig. In je hoofd zindert het ritme van de naderende Intercity naar Amsterdam. Laat. Het. Stoppen. Laat Het Stoppen.

Je gedachten zijn een soort soep en ook de beelden om je heen vervagen, alles wordt grijzer en grijzer. Tunnelachtig.

Laat Het Stoppen. Laat Het Stoppen.

Met dit tempo ben je precies op het goede moment bij de slagbomen, hoef je niet eens te wachten. En dan zal het eindelijk stil zijn, eindelijk klaar. Dan hoeft er niks meer, mag je opgeven.

Bij de supermarkt struikel je nog bijna over een omgevallen fiets. Je ziet een vrachtauto achteruitrijden, net iets te snel, de chauffeur kijkt zo te zien niet echt goed wat hij doet. Mensen op fietsen die afremmen voor het rode licht, mensen met oortjes, iedereen zit in zijn eigen bubbel, ieder voor zich. Gek dat je zulke dingen toch nog registreert. Een jongen met alleen maar oog voor zijn telefoon loopt snel, te snel. Grappig hoe zijn shirt oplicht, in al dat grijs, moet hij geen jas aan? Dat zwembadgroen, precies die ene kleur van oma's boek. Hij moet uitkijken, die jongen, de vrachtwagen...

Tingtingtingting.

Het lijkt alsof het geluid van de spoorwegovergang steeds luider wordt, je hoort nu ook de trein al aan komen razen.

Het gaat nu, deze keer, om jou.

Stoep af, straat op.

Nog dertig stappen.

Auto's. Mensen.

Nog maar twintig stappen.

1. Vanille-ijs

Licht!

Niet licht van een lamp, maar alsof ik net een enorme rugzak van me af heb laten glijden, mijn armen trillen nog helemaal. Een rugzak van zeker vijftwintig kilo waar ik al dagen, weken, nee maanden mee liep te sjouwen, ook in bed ging-ie niet weg.

Ik strek mijn armen, laat mijn spieren werken. Het tintelt.

Wow!

Ik heb steeds een beetje mijn adem ingehouden, merk ik. In een soort kramp gezeten, alsof ik anders van een op hol geslagen paard zou vallen. En nu ben ik gevallen en –verrassing – het is gewoon zacht, als ik dat had geweten... Iets met stuiteren, bouncen.

Ik lach hardop, het klinkt als elfjesgetinkel. Tingtingting. Al hoor ik ook heus wel dat het gewoon mijn eigen stem is, misschien een beetje schor, maar hé, ik ben pas net wakker. Wakker? Is dat het?

Huilen zou ook kunnen misschien, als ik een ander soort iemand was.

Eerst nog maar wat stretchen.

De lucht hier moet wel pure zuurstof zijn, zo schoon en fris. Ben ik soms in een Japanse zuurstofbar?

Er was wel iets met pijn. Ziek veel pijn.

De herinnering gloeit even op, beneemt me de adem. Die net zo fijne en frisse adem.

Rustig maar, dat is nu weg, dat hele erge, niet meer aan denken. Gelukkig hebben mensen geen geheugen voor fysieke pijn, dat zegt mijn o-zo-bemoedigende moeder altijd over een kind krijgen. Anders is het onbegrijpelijk waarom zoveel vrouwen er nog eentje nemen, bedoelt ze.

Kan ik mijn ogen al opendoen, durf ik het?

Natuurlijk durf ik. Kom maar op met die Japanse bar.

Nog meer licht, nu wel letterlijk. Zonnig, warm.

Een doorzichtig gordijn dat een beetje wappert in de wind. Een zacht bedje achter me. Muren met de warme kleur van vanille-ijs.

Is dit het dan?

Is dit... wat?

2. Te veel zon

Er is hier te veel zon, echt overdreven. Alsof ze een filmset hebben gebouwd van een slome zomerdag waar iemand ook nog achter het nepraam een soort windmachientje heeft aangezet. 'Nee, niet te veel, jongens, precies dat zwoele wapperen van de gordijnen.' En geen dekbed maar knisperende lakens, losjes gedrapeerd.

Ondertussen ziet het er eerder uit als een ziekenhuis. Een rusthuis of hoe noem je dat. Toen ik mee was met Gina naar die abortuskliniek waar ze dapper hadden geprobeerd het er niet medisch uit te laten zien. Overal schalen met fruit.

Maar het is hier toch een soort ziekenhuis, want er blijft iets. En naast dat bed een knop, waar ik op druk. Tingtingting.

'Ha, je bent er.' De vrouw heeft een zandkleurig hesje aan en een linnen broek. Ze legt een warme hand op mijn voorhoofd. 'Hoe voel je je?'

Daar moet ik even over nadenken. 'Een beetje misselijk misschien, een beetje wazig.'

'Dat is normaal. Wil je wat drinken?'

'Heb je Red Bull?'

Ze glimlacht. 'Hier is alvast wat thee.'

Ik hou niet van thee, maar dit smaakt lekker zoet, een beetje naar een chai latte. Ik ga op het bed zitten terwijl ik de hele beker leegdrink. Zoveel vragen heb ik, maar geen idee waar te beginnen. En ook niet zo'n zin in de antwoorden, eerlijk gezegd.

Of toch, eentje. 'Is het gelukt?'

De vrouw kijkt me vriendelijk aan. 'Je bent er,' zegt ze nog een keer.

Ik laat me weer op het bed vallen. Zo zacht. 'Ik geloof dat ik nog even...'

Weer die warme hand. 'Prima joh. Pak je rust.'

Ik krijg de kriebels van mensen die 'pak je rust zeggen'. Net zoiets als 'een plekje geven.' Maar van deze vrouw kan ik het hebben. Ik voel hoe ze het laken over me heen legt, hoor hoe ze iets schikt met de gordijnen. En de kamer uit ruist. Misschien is ze een engel, denk ik slaperig.

Natuurlijk is het gelukt, ik heb voor de meest kansrijke optie gekozen. Stel je voor als ik zelfs hierin zou falen. En nu wil ik alleen maar zo op mijn zij blijven liggen, als een baby, om alle losse deeltjes van mijn lichaam en mijn brein weer tegen elkaar te laten botsen. Iets met tegengestelde polariteit in een magnetisch veld – lig ik nu werkelijk aan natuurkunde te denken?

Maar dan hoor ik een soort gebonk. Alsof iemand ritmisch een voetbal tegen de muur naast me schiet. Boink. Boink. Boink.

Ik blijf een tijdje wachten op de vrouw van de thee, maar er gebeurt zo te horen niets. Geen stappen op de gang, geen stemmen. Het gebonk lijkt intussen steeds doordringender te worden.

Dus kom ik weer overeind, laat mijn voeten over de rand van het bed zakken en loop over de lauwe vloer naar de gang, die er anoniem uitziet, overal deuren.

Meteen in de kamer naast me is het raak. Een jongen, ongeveer mijn leeftijd, staat keihard tegen een kast te schoppen met zijn schoen. Zwart haar. Beetje afzakkende spijkerbroek.

‘Moet die deur kapot?’ Jezus, ik lijk wel een leraar.

Hij kijkt verwilderd op. ‘Waar kom jij nou weer vandaan?’

Ik wijs naar de gang. ‘Ik probeerde te slapen.’

‘Sorry. Die kast gaat op een of andere manier niet open.’ Hij kijkt me nog steeds vrij doordringend aan, waardoor ik de neiging krijg om weg te kijken, of juist overdreven te gaan lachen.

‘O, jij bent het maar,’ zegt hij dan, ‘ik dacht even dat je een engel was.’

‘Dat dacht ik ook van... Hoezo *jij bent het maar*?’

‘Ik heb jou al gezien,’ zegt hij vaag. Hij heeft een fijne stem. Zacht, hij praat een beetje slordig.

Ik kijk weer naar de kast. ‘Wilde je hem slopen?’

Hij haalt zijn schouders op. ‘Sorry,’ zegt hij weer. ‘Ik was een beetje opgefokt.’

‘Ja,’ zeg ik. ‘Ze hebben hier verrassend lekkere thee.’ Nu ben ik geen leraar, maar een verpleegster.

‘Thee?’ Hij kijkt me weer zo aan.

‘Wat is er?’

‘Je ogen.’

‘O.’ Ik ben nog steeds een beetje misselijk, dus ik ga op de hoek van zijn bed zitten. ‘We zijn dus dood?’

Zijn gezicht vertrekt. ‘Dat was helemaal niet de bedoeling.’

‘Van mij wel.’

Hij negeert me. 'Ik liep gewoon met mijn telefoon over straat. Ik was kwaad op mijn vader, een of andere stomme ruzie, ik lette niet op...' Hij geeft weer een ram tegen de arme kast.

'Die vrachtwagen,' zeg ik langzaam.

'Ja.' Weer een schop. En nog een.

Ik laat me van het bed glijden en loop de kamer weer uit.

'Wat herinner jij je?'

Het voelt als uren later als hij ineens in mijn kamer staat. Ik heb vooral geslapen, maar ook gedoucht. Er is een kast met prima kleren, ze zouden van mij kunnen zijn. Ook is er iemand aan mijn bed geweest, een kale man, maar het was geen dokter. Ik geloof dat hij zei dat hij later wel terug zou komen.

En nu ineens weer die jongen. Misschien moeten we opnieuw beginnen. 'Hoi, ik heet Aisha.' Ik hang op het bed alsof het een bank is en hij ploft naast me. 'Aisha? Grappig. Die naam past niet echt bij je.'

Omdat ik blond haar heb, bedoelt hij. Ik zou nu een flauwe grap kunnen maken over mijn Arabische roots – not – maar ik vertel gewoon de waarheid. 'Mijn vader hoorde die naam in een liedje. Van Stevie Wonder, dat is...'

'Ik weet wie Stevie Wonder is.'

'Oké.' Misschien doet deze jongen iets met muziek, net als papa.

Hij steekt een beetje plechtig zijn hand uit. 'Ik ben Armin.' En dan vraagt hij het nog een keer: 'Wat herinner jij je, van de vlucht?'

Ik staar hem aan. 'Het is allemaal een beetje vaag. Iets met een trap, een deur...'

Hij knikt. 'Jij liep als een slaapwandelaar, een zombie.'
'Jij niet dan?'

Hij knijpt zijn ogen samen. 'Die trap ging omhoog. Als je doorliep ging hij ook weer omlaag, daar was een bord waar *Departures* op stond. Maar jij ging een zijdeur in. Daar stond het woord *Transit* op en ook iets anders. *Verkeerstoren* geloof ik. Ik liep achter jou aan en toen kwamen we ergens waar het duidelijk nacht was. We werden opgevangen door vriendelijke mensen die ons,' hij wijst, 'hierheen brachten.'

'Maar zijn we dan op een vliegveld?'

'Volgens mij wel.'

'Dat is echt heel raar.' Ik begin te lachen. Na een tijdje lacht hij een beetje droevig met me mee. 'Ja, best wel. Raar. Ja.' Ook zijn lach is zacht, zonder veel geluid.

'Ha, wat gezellig dat jullie elkaar gevonden hebben.' Daar is de kale man weer, hij stelt zich voor als Pos. Ik heb het gevoel dat ik hem zou moeten kennen, al weet ik zo snel niet waarvan.

'Bent u dokter?' vraagt Armin, maar de man zegt: 'Gelukkig niet.' Hij lijkt oké. 'Ik kwam jullie wegwijs maken.'

'Dus we zijn dood?' vraag ik nog een keer. Ik zie dat Armin zijn handen tot vuisten balt.

Pos ziet het ook. 'Er zijn maar weinig mensen die dat overleven, jongen, de dode hoek van een vrachtwagen. En jij...' Zijn ogen dwalen naar mij.

'Jaja,' zeg ik snel.

'Maar we zijn niet echt dood,' zegt Armin dan, 'we zijn nog in Transit.'

Pos legt een hand op zijn schouder. 'Vrachtwagen,' zegt hij alleen.

Armin vloekt. 'Zo had het niet moeten gaan.'

‘Wat had je dan gedacht?’ vraag ik. ‘De brug over en dan het paradijs? Een vijver met zoet water?’ Toevallig heb ik nogal veel research gedaan over dit onderwerp, bij verschillende geloven. Die brug is iets van de islam.

Armin kijkt me niet-begrijpend aan. Hij zegt: ‘Ik dacht er gewoon niet aan.’

‘Ik eigenlijk ook niet.’ Ik zucht. ‘Rust, wilde ik. Heel diep slapen.’

Pos glimlacht. ‘Misschien is de dood dat wat je denkt dat het is.’ Hij staat nog steeds bij de deur, terwijl Armin en ik op het bed zitten. ‘En dus voor iedereen anders.’

Ik sta op en rek me uit. ‘Dus als je denkt dat je in het paradijs komt, dan kom je in het paradijs? Als je denkt dat er helemaal niks is...’

‘Dan is er helemaal niks,’ maakt Pos mijn zin af.

‘Wat grappig,’ zeg ik, terwijl Armin zwigend in de verte staart.

Na een tijdje zeg ik: ‘Misschien had ik me toch wel zoiets als dit voorgesteld. Of er in ieder geval op gehoopt.’

‘Een vliegveld?’ vraagt Armin verbijsterd.

‘Nee, iets met tijdreizen en tussenruimtes.’ Ik haal mijn schouders op. ‘Te veel Christopher Nolan-films gekeken.’ Omdat hij nog steeds kijkt alsof ik een andere taal spreek, probeer ik: ‘*Tenet. Inception?*’

‘Kom,’ zegt Pos, ‘jullie kunnen later nog genoeg praten. Zal ik eerst de rest laten zien?’

Armin staat nu ook op. Hij beweegt als een sporter. Waarom ben ik me zo overdreven bewust van hem? Omdat hij, naast Pos, de enige andere persoon hier is?

Ik onderdruk de neiging om de hand van Pos vast te pakken. Of te gaan huppelen. Er is dus nog meer!

Terwijl ik naast hem de gang in loop, vraag ik Pos voor de zekerheid of hij ook dood is. Hij knikt.

‘En wat dacht jij dan dat er zou gebeuren na je dood?’

Pos grinnikt. ‘Een soort roadtrip.’ Ik wil iets zeggen, maar hij vervolgt: ‘Steeds verschillend landschap, dat aan je voorbijtrekt. En daar kijk je naar, in eindeloze verwondering. Dat is leven – en dat is dood.’

‘Maar dan wel met mooie muziek in je oortjes,’ zegt Armin achter ons.

‘Absoluut,’ zegt Pos.

In de verte klinkt de stem van een omroepster. ‘Attentie alstublieft, passagiers voor vlucht...’

‘Een roadtrip.’ Nu ben ik het die grinnikt. ‘Dat is nét niet helemaal gelukt.’